

Plast i haven

Skriven av Max Niemi, Luka Milinovic och Ludvig Dahlin
14 år, Ahlafors fria skola, Sverige

Plast i haven börjar bli ett stort problem. Det dödar fiskar och andra marina djur och river loss koraller. Hur hände detta och hur kan man stoppa det? Det finns flera förklaringar.

Hur hamnade plast i haven?

Problemet med plast började redan år 1907, när plast först uppfanns av Leo Baekeland. Under andra världskriget började plast produceras i stora mängder och några år efter kriget började produktionen av plast sätta av rejält. 1950 var plastproduktionen väldigt låg i jämförelse med kommande år. År 1990 låg plastproduktionen redan på ungefär 125 miljoner ton per år. Och år 2015 låg den på mer än 350 miljoner ton per år. I och med att plastproduktionen ökat så mycket, är det inte konstigt att mycket plast har hamnat i havet på grund av bl.a Vind som har burit med sig plasten efter att människor har slängt det. Första gången någon upptäckte att det fanns plast i haven var i det sena 60-talet och tidiga 70-talet när några vetenskapsmän studerade plankton.

Hur påverkas haven av plast?

ur just koraller påverkas av detta omfattande problem. Delar av plasten som rinner ut i haven fastnar i korallernas struktur och gör att de inte får tillräckligt med syre och solljus, vilket gör dem svagare. Plaster kan även öka risken för sjukdomar bland koraller.

Mellan åren 2011 och 2014 utfördes undersökningar på ca 150 korallrev i södra Stilla havet och indiska oceanen ([Plastic waste associated with disease on coral reefs](#)). De kom fram till att en tredjedel av de undersökta korallreven hade plastbitar på sig. Forskarna har kommit fram till att det finns ca 11 miljarder plastbitar i de undersökta områdena och denna siffran kommer stiga. Detta kan leda till att korallerna som är en enormt viktig del i den biologiska mångfalden dör ut.

**Den här bilden kan ses som en metafor då det ser lite ut som ett isberg.
“Man ser inte allt från ytan utan det finns ett större problem under yran”. (Bild.
Tobias Dahlin)**

Ett annat stort problem som har blivit aktuellt är spökfiske, säger undervattensfotografen Tobias Dahlin. Det var inte ett problem förr, men efter att man bytte ut de organiska materialen i bland annat hummertinor och fiskenät till olika sorter av plast har det blivit ett mycket större problem. Nu när en hummertina blir förlorad fortsätter den att fiska gång efter gång utan att någon drar upp den och efter som att de är gjorda av plast försvinner de inte.

“En annan sak jag har märkt är när jag är och dyker mitt i ingenstans och det känns som att ingen människa har varit där, men ändå hittar man skräp som plast och ölburkar på

botten”, berättar Tobias Dahlin.

(Bild av Tobias Dahlin)

Fotograf: Tobias Dahlin

Vad kan vi göra för att stoppa plast?

Vi kan till exempel återvinna våra material och använda återanvändbara muggar, flaskor med mera istället för plastprodukter. Vi kan även övertala våra familjemedlemmar eller våra kompisar att gå med på strandstädningar. Vi skulle även kunna minska användningen av kemiska föroreningar, genom att använda mindre till exempel tvättmedel. Vi kan donera till välgörenhetsorganisationer som städar upp plast och på så sätt indirekt städa upp plast från haven.

Källor

Hur plast hotar korallreven. Från 2018: [Plasten hotar korallreven – Supermiljöbloggen](#)

Koraller blir sjuka av plast, från 2018: [Plast tros göra koraller sjukare - Vetenskapsradion Nyheter | Sveriges Radio](#)

Hur kan vi städa havet? Hämtad 30/11/21, [Kan vi städa havet från skräp? Tre lösningar som inspirerar! | Håll Sverige Rent](#)

Första undersökningen om plast i haven, hämtad 6/12/21, [Plastic pollution in oceans and on land | Britannica](#)

Undersökning 2011-2014 med korallrev, från 2018: [Plastic waste associated with disease on coral reefs](#)

Intervju med Tobias Dahlin, naturfotograf